2026-50-RE

Causa 2026-50-RE

(Le Pennec i Dexaci, SLU c/ Principat d'Andorra)

Número de registre 285-2026. Recurs d'empara

Sentència del 12 d'octubre del 2026

BOPA núm. 119, del 21 d'octubre del 2026

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 3 de juny del 2026, per la representació processal del Sr. Christophe Le Pennec i de la societat Dexaci, SLU, mitjançant el qual interposa un recurs d'empara contra els autes del 9 d'abril del 2026 i del 14 de maig del mateix any, dictats per la Secció d'Instrucció Especialitzada 1 de la Batllia, per una presumpta vulneració del dret a la jurisdicció, en els seus vessants dels drets a un judici de durada raonable, a obtenir una decisió fonamentada en Dret, a un procés degut i a la defensa, dels drets conformats al principi *non bis in idem*, així com del principi de seguretat jurídica, i, atès que demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració dels drets esmentats, que anul·li les decisions impugnades, que retrotregui les actuacions al moment processal anterior a l'arxivament de la causa i que reconegui el dret a obtenir una indemnització pels perjudicis morals i econòmics soferts com a conseqüència de la lesió dels drets fonamentals d'aquests, els quals han comportat una evident manca de lucre cessant en la seva activitat empresarial i un manifest dany emergent a la seva

reputació;

Vista la Constitució, especialment, els articles 3.2, 10, 41.2, 98 c) i 102;

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment, el títol IV, capítols primer i sisè;

Vist l'aute del Tribunal Constitucional del 13 de juliol del 2026 que va admetre a tràmit aquesta causa sense efectes suspensius;

Vist l'escrit d'al·legacions presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 31 de juliol del 2026, pel Ministeri Fiscal;

Vistes les conclusions formulades dintre de termini per la part recurrent i pel Ministeri Fiscal;

Escoltat l'informe del magistrat ponent, Sr. Joan Manel Abril Campoy;

1. Antecedents processals davant les jurisdiccions ordinàries

1.1. El 27 de febrer del 2025, la Batllia va registrar, mitjançant aute, una comissió rogatòria internacional (CRI) provenint de la *Cour d'Appel d'Aix-en-Provence (Tribunal judiciaire de Draguignan),* en què es demanava la pràctica de diligències en relació amb diverses persones, entre les quals el Sr. Christophe Le Pennec i la societat Dexaci, SLU, per un presumpte delicte de

blanqueig de capitals.

1.2. Arran dels fets exposats en aquesta CRI, el 4 de març del 2025, la Secció d'Instrucció Especialitzada 1 de la Batllia va dictar una providència d'incoació de diligències prèvies contra les mateixes persones per un presumpte delicte de blanqueig de diners o valors.

1.3. El 17 de març del 2025, la batlle instructora va dictar un aute de control i de bloqueig patrimonial contra, entre d'altres, els recurrents.

1.4. El 21 de març del 2025, la batlle instructora va dictar un aute en què declarava el processament d'una de les persones que eren objecte de la CRI i, posteriorment, de les diligències prèvies; el 26 de març següent, es va dictar un aute d'ampliació d'incoació de sumari contra el Sr. Christophe Le Pennec i la societat Dexaci, SLU.

1.5. El 29 de juliol del 2025, la Secció d'Instrucció Especialitzada 1 de la Batllia va acordar el desglossament de les actuacions judicials respecte dels recurrents.

1.6. La representació processal del Sr. Christophe Le Pennec i de la societat Dexaci, SLU va presentar un escrit en què sol·licitava l'arxivament de la causa, ja que considerava que les proves que constaven en el sumari contradeien la suposada comissió del delicte imputat.

1.7. El 9 d'abril del 2026, la Secció d'Instrucció Especialitzada 1 de la Batllia va acordar no donar lloc a aquesta petició.

1.8. El 4 de maig del 2026, la representació processal del Sr. Christophe Le Pennec i de la societat Dexaci, SLU va interposar un incident de nul·litat, establert a l'article 18 *ter* de la Llei transitòria de procediments judicials, contra l'aute del 9 d'abril del 2026 en què demanava la retroacció de les actuacions i l'arxivament definitiu de la causa.

1.9. El 14 de maig del 2026, la Secció d'Instrucció Especialitzada 1 de la Batllia va desestimar aquest incident de nul·litat, indicant que contra la seva decisió no s'hi podia interposar cap recurs, sense perjudici que es pogués reproduir la qüestió en virtut dels recursos que escaiguessin contra la sentència o la resolució definitiva.

1.10. El 3 de juny del 2026, la representació processal del Sr. Christophe Le Pennec i de la societat Dexaci, SLU va interposar un recurs d'empara contra els autes del 9 d'abril del 2026 i del 14 de maig del mateix any, dictats per la Secció d'Instrucció Especialitzada 1 de la Batllia.

1.11. El 7 d'octubre del 2026, la representació processal dels recurrents, amb caràcter absolutament excepcional, va posar en coneixement del Tribunal, als efectes que en dret procedeixin, el contingut de l'aute dictat el 29 de setembre del 2026, per la Secció d'Instrucció Especialitzada 1 de la Batllia, notificat el 6 d'octubre del mateix any, en què, segons el seu parer, es corrobora la tesi sostinguda de vulneració del principi *non bis in idem*.

2. Argumentació jurídica

2.1. Argumentació dels recurrents

- Els recurrents interposen el seu recurs d'empara contra la desestimació de l'incident de nul·litat per un seguit de motius, consistents en haver-se vulnerat el dret a la jurisdicció -article 10 de la Constitució- per no procedir a desglossar la causa en el moment oportú; el dret a un judici de durada raonable -article 10.2 de la Constitució-; el dret a obtenir de la jurisdicció una decisió fonamentada en dret -article 10.1 de la Constitució-; el dret a un procés degut -article 10.1 de la Constitució-; el dret a la defensa -article 10.2 de la Constitució-; el dret a la legalitat penal *non bis in idem* -article 9.4 de la Constitució-; i, el principi de la seguretat jurídica -article 3.2 de la Constitució.

I, demanen al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració dels drets esmentats, que anul·li les decisions impugnades, que retrotregui les actuacions al moment processal anterior a l'arxivament de la causa i que reconegui el dret a obtenir una indemnització pels perjudicis morals i econòmics soferts com a conseqüència de la lesió dels drets fonamentals d'aquests, els quals han comportat una evident manca de lucre cessant en la seva activitat empresarial i un manifest dany emergent a la seva reputació.

2.2. Argumentació de la Secció d'Instrucció Especialitzada 1 de la Batllia

- En el seu aute del 14 de maig del 2026, la batlle instructora destacava que la via d'impugnació escollida pels recurrents era la de l'article 18 *ter* de la Llei transitòria de procediments judicials.

- Seguidament, argumenta que la resolució objecte de l'incident de nul·litat sí que enumerava, explicitava i analitzava els arguments contraris a l'arxivament de les actuacions i, en concret, la improcedència de l'aplicació del principi *non bis in idem*.

- Afegeix que no es tracta d'unes diligències prèvies, sinó d'un procés de sumari, per la qual cosa l'adopció d'una resolució d'arxivament és contrària a la norma processal.

- Per tant, desestima aquest incident de nul·litat.

- Per acabar, informa als recurrents que, ateses les disposicions de l'article 18 *ter* esmentat, no es pot interposar cap recurs contra aquest aute.

2.3. Argumentació del Ministeri Fiscal

- El Ministeri Fiscal demana la desestimació d'aquest recurs d'empara.

- Exposa que l'objecte del recurs és l'aute del 9 d'abril del 2026, el qual va desestimar la petició d'arxivament, i va ser recorregut mitjançant un incident de nul·litat per la llera processal de l'article 18 *ter* de la Llei transitòria de procediments judicials.

- En el seu extens informe, el Ministeri Fiscal inicia l'anàlisi per la improcedència de l'aplicació del principi *non bis in idem*. Entén que per a l'aplicació d'aquest principi es requereix una prèvia resolució ferma o definitiva i porta a terme un estudi jurisprudencial d'aquest Tribunal Constitucional i del Tribunal Europeu dels Drets Humans. Afirma també que els fets investigats a França i a Andorra tampoc són els mateixos.

- Quant al judici de durada raonable examina les diferents actuacions amb detall i conclou que existeix una tramitació àgil de la instrucció, destacant que la manca de declaració del recurrent ha estat intentada fins a 4 ocasions per part de l'òrgan judicial mentre que la defensa del recurrent no ha estat proactiva.

- Respecte de la vulneració del dret a la jurisdicció, considera que la tramitació processal és adequada a dret, i indica que l'aute que denega l'arxivament de les actuacions és congruent, ja que resol totes les pretensions plantejades i també es pronuncia sobre els motius concrets que s'al·leguen.

- Pel que fa a les al·legades infraccions dels drets a la defensa i a un procés degut, aquestes, segons el seu parer, no s'han produït, perquè les manifestacions d'una autoritat judicial en un correu electrònic no constitueixen una resolució judicial, ni una prova essencial, sinó una opinió informal.

- Recorda que la igualtat d'armes és entre les parts i no entre la part recurrent i l'òrgan judicial. També manifesta que la doctrina de "*l'arbre enverinat*" no és aplicable, ni tampoc ha tingut lloc cap supòsit d'indefensió.

- Finalment, respecte del principi de seguretat jurídica recorda que no és invocable directament i quant a la seva relació amb el *non bis in idem* es remet a les al·legacions prèvies.

3. Fonaments jurídics del Tribunal Constitucional

3.1. El recurs d'empara no converteix el Tribunal Constitucional en una tercera instància, ni en un tribunal suprem; l'únic objecte del recurs d'empara és el de verificar que les decisions impugnades estiguin motivades i es fonamentin en un raonament jurídic que no sigui il·lògic, ni absurd i que no vulnerin cap dels drets protegits per l'article 10 de la Constitució.

3.2. La primera qüestió que ha de ser abordada amb caràcter previ és aquella relativa a l'àmbit objectiu del recurs d'empara quan prové de la resolució d'un incident de nul·litat que s'ha tramitat adequadament per la llera de l'article 18 *ter* de la Llei transitòria de procediments judicials.

La doctrina d'aquest Tribunal Constitucional respecte de la interpretació i de l'aplicació constitucional dels articles 18 *ter* i *quater*de la Llei transitòria de procediments judicials és reiterada. Entre moltes altres resolucions, (veg. l'aute del 8 de novembre del 2022, recaigut en la causa 2022-63-RE) hem declarat que:

"*3.2. Es planteja una altra vegada davant d'aquest Tribunal la interpretació que cal atribuir als articles 18 ter i 18 quater de la Llei transitòria de procediments judicials, en la redacció atorgada pel Codi de procediment civil (Llei 24/2018, del 18 d'octubre).*

La doctrina d'aquest Tribunal Constitucional sobre aquesta qüestió ha estat reiterada, vegeu per exemple l'aute del 14 de novembre del 2022, recaigut en la causa 2022-52-RE, l'aute del 17 de febrer del 2020, recaigut en la causa 2020-90-RE, i, l'aute del 19 d'octubre del 2019, recaigut en la causa 2019-66-RE, en el sentit d'interpretar l'article 18 quater en relació al concepte de resolució definitiva.

"*3.3. En aquest cas, l'admissió del recurs d'empara només podria, en línia d'hipòtesi, trobar cabuda en el concepte de resolucions fermes dictades pel Tribunal Superior de Justícia.*

No obstant això, existeix una reiterada doctrina d'aquest Tribunal, a l'empara de la interpretació dels articles 18 ter i 18 quater de la Llei transitòria de procediments judicials, que ha precisat que el concepte de resolució judicial ferma no solament requereix que es tracti d'una resolució que esgoti la via de la jurisdicció ordinària i que, per tant, no admeti més recursos que l'extraordinari de l'incident de nul·litat, sinó que, a més, ha de merèixer la consideració de resolució definitiva i no merament interlocutòria, entesa com aquella resolució judicial que posa fi al procés, ja sigui des del punt de vista substantiu o de fons, com des de l'òptica processal".

Si aquestes consideracions les transposem al cas que ens ocupa, cal concloure que un aute que desestima l'arxivament de les actuacions en el marc d'un procediment de sumari no pot merèixer la qualificació de resolució definitiva. En efecte, no posa fi al procés ni des de l'òptica substantiva, ni des de l'òptica processal, sinó que constitueix una mera resolució interlocutòria.

Per tant, aquest recurs d'empara ha estat indegudament admès a tràmit i ha de ser desestimat, sense perjudici que els recurrents puguin reproduir els seus greuges amb motiu de la resolució definitiva que es pugui dictar en el procediment esmentat.

3.3. Les conclusions anteriors es projecten sobre tots els motius del recurs d'empara, excepte sobre l'eventual vulneració de l'article 10 de la Constitució, en el seu vessant del dret a un judici de durada raonable, el qual, segons reiterada doctrina d'aquest Tribunal Constitucional, es pot plantejar en qualsevol moment del procés sense que hagi recaigut una resolució al respecte.

En aquesta òrbita d'idees, convé recordar quin és el cànon de constitucionalitat en seu de vulneració del dret a un judici de durada raonable i analitzar, a continuació, si en aquest cas, s'ha produït la vulneració del dret fonamental esmentat.

3.4. La jurisprudència d'aquest Tribunal Constitucional ha establert quins són els paràmetres que s'han de prendre en consideració per poder concloure si la durada d'un judici és o no és raonable (veg. per ex. les sentències del 14 de març del 2001 -causa 2000-17-RE-, del 7 de setembre del 2005 -causa 2005-21-RE-, del 7 de maig del 2018 -causes 2017-38-RE i 2017-54-RE-, del 7 de setembre del 2018 -causa 2018-10-RE-, del 19 de desembre del 2018 -causa 2018-50-RE-, del 22 de maig del 2019 -causa 2019-14-RE, del 13 de juliol del 2020 -causa 2020-19-RE-, del 14 de febrer del 2022 -causa 2021-97-RE-, del 20 d'abril del 2022 -causa 2022-23-RE-, del 7 de setembre del 2022 -causa 2022-39-RE-, del 19 de maig del 2025 -causes 2025-14-RE i 2025-18-RE-, del 16 de juny del 2025 -causa 2025-23-RE-, del 18 de desembre del 2025 -causa 2025-77-RE- i, més recentment, del 27 d'abril del 2026 -causes 2026-4-RE i 2026-10-RE- i del 15 de juny del 2026 -causes 2026-23-RE i 2026-31-RE.

I aquesta doctrina del Tribunal Constitucional s'alinea amb la jurisprudència del Tribunal Europeu dels Drets Humans (veg. la sentència del 13 de juliol de 1983, recaiguda en el cas Zimmermann i Steiner c/ Suïssa, així com la sentència del 27 de juny del 2000, recaiguda en el cas Frydlender c/ França).

3.5. La concreció de la durada "*raonable*", com a concepte jurídic indeterminat, exigeix valorar la complexitat processal, el temps transcorregut, l'actitud processal de les parts i l'activitat dels tribunals (veg. les sentències del 25 de maig del 2007 -causa 2007-2-RE- i del 10 d'octubre del 2016 -causa 2016-8-RE), d'acord amb les peculiaritats del cas concret (veg. les sentències del 15 de desembre del 2014 -causa 2014-23-RE- i del 17 de febrer del 2025 -causa 2024-81-RE).

Si les consideracions anteriors les traslladem al supòsit actual, contràriament a allò que al·leguen els recurrents, aquest Tribunal Constitucional no pot concloure que s'hagi infringit el dret a un judici de durada raonable.

En efecte, aquest procés penal presenta un grau important de complexitat processal, com ho evidencia l'existència d'entrades i de registres judicials, d'informes policials, d'emissions de

comissions rogatòries internacionals i de recordatoris d'aquestes, així com els entramats societaris.

El temps transcorregut se situa en poc més d'1 any des de la incoació de les diligències prèvies, el 5 de març del 2025, i en aquest lapse de temps s'han portat a terme actuacions instructores rellevants, com així ho posa de manifest l'informe del Ministeri Fiscal.

Els recurrents en empara consideren que el lapse de temps de 10 mesos des del recordatori del 14 de juliol del 2025 fins a l'aute de denegació de l'arxivament constitueix una vulneració del seu dret fonamental a un judici de durada raonable per manca d'impuls d'ofici de l'òrgan judicial.

No obstant això, de les actuacions penals es desprèn que l'òrgan judicial ha intentat fins a 4 vegades practicar la declaració judicial del recurrent sense èxit, sent la darrera del 24 d'abril del 2026. I si es pren en consideració l'actitud processal del recurrent, es pot observar que la primera compareixença és del 17 de febrer del 2026, per tal de sol·licitar l'arxivament, sense cap altre tràmit. I aquesta petició va ser resolta mitjançant l'aute del 9 d'abril del 2026. Per tant, la part recurrent, fora de l'escrit demanant l'arxivament, no s'ha mostrat activa, ni cooperadora en el desenvolupament del procés penal.

De les consideracions anteriors, no es pot discernir cap infracció del dret a un judici de durada raonable, establert a l'article 10 de la Constitució, de manera que aquest motiu també ha de ser desestimat.

3.6. La desestimació del recurs d'empara comporta, en matèria de costes processals, la imposició de les costes derivades del recurs a la part recurrent – veg. l'article 92.4 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional.

Decisió:

En atenció a tot això que s'ha exposat, el Tribunal Constitucional, per l'autoritat que li confereix la Constitució del Principat d'Andorra,

Ha decidit:

1. Desestimar el recurs d'empara interposat per la representació processal del Sr. Christophe Le Pennec i de la societat Dexaci, SLU, contra els autes del 9 d'abril del 2026 i del 14 de maig del mateix any, dictats per la Secció d'Instrucció Especialitzada 1 de la Batllia.

2. Declarar que no s'ha produït cap vulneració del dret a un judici de durada raonable, reconegut a l'article 10.2 de la Constitució.

3. Imposar les costes processals derivades de la desestimació del recurs d'empara a la part recurrent.

4. Publicar aquesta sentència, d'acord amb allò que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

I així, per aquesta sentència nostra, que ha de ser notificada a la representació processal dels recurrents, a la Secció d'Instrucció Especialitzada 1 de la Batllia i al Ministeri Fiscal, ho pronunciem, manem i signem a Andorra la Vella, el 12 d'octubre del 2026.

Pere Pastor Vilanova — President

Víctor Torre de Silva López de Letona — Vicepresident

Jean-Yves Caullet

Magistrat

Joan Manel Abril Campoy

Magistrat